
Agder Renovasjon IKS

*Eierskapskontroll for kontrollutvalget i
Arendal kommune*

Innhold

1	Innledning	2
2	Prosjektets formål, problemstillinger og metode	2
2.1	Bakgrunn og formål	2
2.2	Problemstillinger	3
2.3	Metodisk gjennomføring	3
2.4	Vurderingskriterier	3
3	Om Agder Renovasjon IKS	4
4	Første problemstilling	6
4.1	Vurderingskriterier	6
4.2	Eierstyring av Agder Renovasjon IKS	9
4.3	Vurderinger.....	12
5	Andre problemstilling	13
5.1	Vurderingskriterier	13
5.2	Formål med eierskapet.....	13
5.3	Vurderinger.....	16
6	Revisjonens konklusjon og anbefalinger	17
7	Kommunens og selskapets uttalelse.....	17
8	Litteratur	18
9	Vedlegg	19

1 Innledning

Etter bestemmelsene i kommuneloven § 23-4¹ er kontrollutvalget ansvarlig for å gjennomføre eierskapskontroll med kommunens eierinteresser. Eierskapskontroll innebærer iht. kommuneloven § 23-4 (1):

«... å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

Innenfor eierskapskontroll defineres kontrollutvalgets ansvar til: *«kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunen eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)»*, jf. koml. § 23-2 ledd 1 (b).

Aust-Agder Revisjon IKS har fått i oppgave av kontrollutvalget i Arendal å gjennomføre en eierskapskontroll av Agder Renovasjon IKS. Eierskapskontrollen er gjennomført i henhold til *RSK 002 Standard for eierskapskontroll*, fastsatt av Norges Kommunerevisorforbund.

2 Prosjektets formål, problemstillinger og metode

2.1 Bakgrunn og formål

Kontrollutvalget i Arendal kommune vedtok i møte 12. oktober 2022 (sak 46/22) å bestille en prosjektplan for eierskapskontroll i Agder Renovasjon IKS. Selskapet var satt som andre prioriterte prosjekt i «Plan for eierskapskontroll 2020-2023», vedtatt av kontrollutvalget 16.12.2020 (sak 49/20). Planen baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut ifra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for eierskapskontroll i kommunens eierskap.

I «Plan for eierskapskontroll» ble en eierskapskontroll av Agder Renovasjon IKS vurdert som hensiktsmessig, særlig med bakgrunn i at Arendal er største eier (med 2/3 eierskap) og at virksomheten forvalter et viktig samfunnsområde med betydningsfulle tjenester for innbyggerne. KOSTRA-tall indikerte også relativt høye kostnader til avfallshåndtering for Arendal kommune sammenlignet med kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Mange ansatte, viktige tjenester og ikke tidligere gjennomført selskapskontroll, gjorde at kontrollutvalget valgte å prioritere eierskapskontroll av Agder Renovasjon IKS.

Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke og vurdere hvordan Arendal kommune ivaretar sine eierinteresser i Agder Renovasjon IKS gjennom god eierstyring. Det vil videre være hensiktsmessig å se på hvorvidt selskapet driver etter sitt formål og i samsvar med kommunens føringer og prinsipper, rapportering, styre og representantskap mv.

Agder Renovasjon IKS er et interkommunalt selskap eid av Arendal kommune, Grimstad kommune og Froland kommune, hvor Arendal har en eierandel på 61 % (Grimstad og Froland med hhv. 31 % og 8 %). Eierandelene er fordelt etter folketall. Kommunene er gjennom

¹ LOV-2018-06-22-83 Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven). Heretter koml.

forurensingsloven pålagt oppgaver innen husholdningsrenovasjon og avfallsmottak. Selskapets formål er å løse eierkommunenes oppgaver innen avfallshåndtering på en økonomisk, ressurs- og miljømessig god måte, og samtidig bidra til økt miljøbevissthet blant innbyggerne.

2.2 Problemstillinger

I samsvar med RSK 002 «Standard for eierskapskontroll»² fra Norges kommunerevisorforbund (NKRF), har revisjonen valgt å avklare følgende problemstillinger:

- 1) *Er kommunens eierstyring i samsvar med krav og anbefalinger?*
- 2) *Driver Agder Renovasjon IKS sin virksomhet i tråd med kommunens intensjon og formål?*

Revisjonen vil se nærmere på kommunens eierstyring av selskapet, gjennom blant annet rapporteringsrutiner, styret og representantskap og økonomiske forhold av relevans. Det vil videre være hensiktsmessig å vurdere hvorvidt kommunens eierskapsprinsipper ivaretas gjennom eierskapet i selskapet.

2.3 Metodisk gjennomføring

Prosjektet har blitt gjennomført etter kravene som stilles i revisjonsstandard RSK 002. Det metodiske arbeidet har i hovedsak bestått av en kvalitativ tilnærming gjennom dokumentanalyse, men også intervju med daglig leder og økonomisjef i selskapet samt spørsmål til kommunens eierrepresentanter og styremedlemmer. Dokumentanalysen har bestått av gjennomgang av kommunale styringsdokumenter, rutinebeskrivelser, politiske vedtak og eierskapsmeldinger. Vurderinger som er gjort i denne rapporten er gjort på bakgrunn av dokumentasjon tilgjengelig for revisjonen.

Prosjektet er avgrenset innenfor gitte rammer til en eierskapskontroll, dvs. undersøkelse av utøvelsen av eierinteressene, hvilke mål kommunen har satt for selskapet og i hvilken grad disse blir fulgt. Hvilke valg og prioriteringer selskapet gjør, faller utenfor rammene som ligger i en eierskapskontroll.

Prosjektet har blitt gjennomført av Aust-Agder Revisjon IKS med Kristian Fjellheim Bakke som ansvarlig revisor.

2.4 Vurderingskriterier

Kriteriene i denne eierskapskontrollen vil ta utgangspunkt i følgende kilder:

- Lov -2018-06-22-83 Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Selskapets stiftelsesdokumenter, selskapsavtale og politiske vedtak
- Arendal kommunes eierskapsmelding og prinsipper for eierstyring
- KS' anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll

²https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/RSK_RevisjonsStandard_Kommune/RSK_002_Standard_for_eierskapskontroll_200812.pdf

3 Om Agder Renovasjon IKS

Agder Renovasjon IKS (Agder Renovasjon) ble stiftet i 2011 og skal løse eierkommunenes oppgaver innen avfallshåndtering. Selskapet har to avfallsmottak, på Heftingsdalen og på Østerhus, mens innsamling av slam og avfall er konkurranseutsatt og utføres av private aktører på vegne av Agder Renovasjon. Innsamling av næringsavfall er organisert i eget selskap, Agder Renovasjon Næring AS (ARNAS), som Agder Renovasjon eier 100 %, og er samlokalisert med morselskapet på Heftingsdalen. På Heftingsdalen er det også et deponi og en gjenbruksbutikk samt at administrasjonen holder til her. Selskapet skal også bidra til økt miljøbevissthet blant innbyggerne.

Nøkkelopplysninger om selskapet:

Navn:	Agder Renovasjon IKS
Organisasjons nr.:	997 765 494
Sektorkode/org.form:	Interkommunalt selskap
Stiftet:	2011
Forretningsadresse:	Kristian Birkelands trasé 26 4849 Arendal
Daglig leder:	Anita Aanonsen Jernquist
Eierkommuner:	Arendal (61%), Grimstad (31%), Froland (8%)
Revisor:	Aust-Agder Revisjon IKS

Aust-Agder Revisjon IKS gjennomførte i hhv. 2015 og 2009 selskapskontroller (tidl. navn på eierskapskontroll). For Arendal kommune ble det gitt følgende anbefalinger:

Selskapskontroll av 2009

Anbefaling til selskapet

- Vi anbefaler at selskapets prosedyrer for oppfølging og evaluering av fremdrift og måloppnåelse av pågående prosjekter blir formalisert.
- Selskapets bruk av regnskapsprinsipp bør vurderes mht. eksisterende selskapsform og krav i gjeldende vedtekter.
- Selskapet må utarbeide økonomiplan iht. vedtektene.
- Selskapet må iverksette KOSTRA-rapportering f.o.m. 2009.
- Selskapet må hvert år foreta selvkostberegning iht. gjeldende retningslinjer, på vegne av eierkommunene. Beregningen bør vedlegges årsregnskapet som egen note.
- Beregning og bruk av fordelingsnøkler ved fordeling av felleskostnader mellom eierkommunene og mellom lovpålagt virksomhet og næring bør nedfelles i eget dokument. Dokumentet og selvkostberegninger bør gjøres tilgjengelig for eierkommunene.

Anbefaling for eierkommunene

- Vi anbefaler at man vurderer nødvendigheten av, og eventuelt etablerer rutiner for, rapportering fra de styrende organer i selskapet til de politiske organer.
- Vi anbefaler at selskapets årsregnskap blir behandlet som egen sak i eierkommunene.
- Vi slutter oss til anbefalingen om at selskapets organisasjonsform tas opp til ny vurdering.

Selskapskontroll av 2015 (oppfølging av kontroll fra 2009)

Revisjonens gjennomgang av tilsendt dokumentasjon viser at både selskapet og kommunen har fulgt opp revisjonens anbefalinger på en tilfredsstillende måte.

I tillegg til besvarelsene inntatt ovenfor, har revisjonen gjennomgått Agder Renovasjon IKS' selskapsavtale.

Vår gjennomgang gir ikke grunnlag for videre oppfølging og vi vil anbefale at selskapet og kommunens tilbakemelding tas til etterretning.

4 Første problemstilling

1) Er kommunens eierstyring i samsvar med krav og anbefalinger?

4.1 Vurderingskriterier

Vurderingskriteriene i følgende kapittel vil redegjøre for de formaliserte rammene knyttet til utøvende eierstyring, og de verktøy og arenaer som anses som effektive virkemidler for ivaretagelse og oppfølging av kommunalt eierskap. Kriteriene vil i hovedsak ta utgangspunkt i Arendal kommunes eierskapsmelding og eierskapsprinsipper, samt KS-rapport³ som presenterer 21 anbefalinger for god eierstyring, selskapsledelse og kontroll, hvor revisjonen har valgt å trekke ut de mest essensielle og relevante anbefalingene.

Kommunen som eier har ansvar for å sikre etterfølgelse av et langt bredere spekter av lovpålagte bestemmelser, og eierstyringen er ofte preget av sammensatte mål- og rapporteringskrav. Det ligger i tillegg en forventning om at kommunens midler anvendes på en hensiktsmessig måte, med mest mulig effektive løsninger. By-/kommunestyret har det overordnede ansvaret for de deler av kommunens virksomhet som er lagt ut til selskaper, og det er derfor viktig med en aktiv demokratisk eierstyring og oppfølging. Kommunens eierstyring vil sies å ha et gjennomgående politisk preg, da den demokratiske delen kommer til uttrykk ved at selskapene er opprettet av og driver sin virksomhet på oppdrag fra kommunestyret.

Eierstyring gjennom etablering

Når kommunen skiller ut virksomheter i selskaper, begrunnes dette med argumenter som eksempelvis kostnadseffektivitet, tjenestekvalitet, konkurranseutsetting, oppgave- og ansvarsfordeling og oversiktighet. Ved etablering av kommunale selskaper får kommunen en anledning til direkte påvirkning gjennom å legge de politiske, finansielle og organisatoriske rammene for virksomheten.⁴ Styring gjennom etablering av selskapet fremhever NIBR-rapport om kommunale selskap som en av de mest sentrale verktøy for kommunens eierstyring av sine selskaper. Etablering av et selskap er en anledning for kommunen å legge føringer ved flere forhold, og anses som en aktiv del av kommunens eierstyring. Ved etablering har kommunen mulighet til å legge føringer gjennom både fastsetting av selskapets formål og virksomhet, valg av selskapsform, regulering av relasjonen mellom eierne, selskapets vedtekter/selskapsavtale og nedfelling av øvrige styringsdokumenter⁵. IKS-loven §4 spesifiserer minstekrav til selskapsavtalens innhold, herunder selskapets foretaksnavn, formål, eierandel mv.

KS-anbefaling 1 «Velge selskapsform ut fra formål og behov» beskriver at det er kommunen sitt ansvar som eier å sørge for en selskapsform som er tilpasset selskapets formål, eierstyringsbehov, samfunnsansvar, markedsforhold og aktuelt lovverk. Et aktivt eierskap er avgjørende for en god

³ KS-rapport 2020. *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, 2019-2023*

⁴ Norsk by- og regionforskning (NIBR). Rapport 2015:1, *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap*. s. 19

⁵ *Ibid* s. 99

lokalpolitisk forvaltning av kommunens verdier i selskapene, og kommunen bør kommunisere klart hva de ønsker å oppnå med sine selskaper og samarbeid.⁶

I Arendal kommunes eierskapsmelding (vedtatt av bystyret 28.5.2020) beskrives motiver for eierskap på følgende måte: «Det kan være ulike årsaker til at kommunen velger å etablere et foretak eller selskap, eller gå inn som medeier/deltaker. Det kan være muligheter for å gi bedre tjenestetilbud, mer forretningsmessig drift, ønske om kostnadseffektiv tjenesteproduksjon, endringer i rammebetingelser osv. Beslutningen om å etablere eller bidra til å etablere et foretak eller selskap må alltid baseres på en helhetsvurdering hvor både betydning for innbyggerne, betydning for lokalsamfunnets utvikling samt betydning for kommunens øvrige oppgaver og tjenester veies.»

Eierstyring gjennom styringsdokumenter

Styring gjennom dokumenter er et anerkjent virkemiddel innen eierstyring, både i form av ulike strategier, rutinebeskrivelser, årsrapporter, planer og meldinger. Styringsdokumentene er ment å fylle ulike funksjoner innen eier- og selskapsstyringen, hvor enkelte er lovpålagt og andre faller inn under det lokale selvstyret og således opp til kommunen å ta i bruk eller ikke⁷.

Eierskapsmelding som styringsdokument er et sentralt og vel anvendt virkemiddel for god kommunal eierstyring. Kommuneloven § 26-1 stiller krav til at kommunestyret minst én gang i valgperioden skal vedta en eierskapsmelding. Eierskapsmeldingen skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser i, samt kommunens formål med sine eierinteresser, jf. koml. § 26-1 (2).

Arendal kommune vedtok siste eierskapsmelding i bystyret 28.mai 2020. Eierskapsmeldingen inneholder prinsipper om eierskap og enkle strategier for hvert selskap. Overordnet skal eierskapsmeldingen *«øke bevisstheten rundt kommunens rolle som eier og gi bystyret anledning til å drøfte kommunens eierskapspolitikk/eierstrategi og vedta prinsipper for godt eierskap»*.

Ifølge eierskapsmeldingen er kommunens eierskapspolitikk de overordnede prinsippene som legges til grunn for forvaltningen av kommunens selskaper eller eierinteresser. Dette vil både være krav kommunen stiller til seg selv som eier, og krav kommunen stiller til selskapene gjennom en formulert eierstyring/eierstrategi. Arendal kommune forventer at selskap og foretak der kommunen har eierskap skal ta samfunns- og miljøansvar, og at samfunnsansvar er en del av styrenes arbeid og integrert i selskapets virksomhet og strategier. Eierskapsmeldingen legger følgende til grunn for kommunes eierskap:

- I. Bystyret skal utforme eierstrategi (eiernes forventninger og krav) til det enkelte selskap/ samarbeid, herunder vurdere om den valgte selskapsform er tilpasset virksomhetens formål

⁶ Kommunesektorens organisasjon (KS). *Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll*. S. 12

⁷ Norsk by- og regionforskning (NIBR). Rapport 2015:1, *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap*. S. 111

- II. Ved valg av styremedlemmer skal det tas hensyn til selskapets eller samarbeidets behov for kompetanse
- III. Alle som påtar seg styreverv i selskaper som kommunen har eierinteresser i skal registrere seg i Styrevervregisteret
- IV. Folkevalgte og ansatte som har styreverv skal delta på opplæring i styrearbeid i regi av kommunen
- V. Styresammensetningen skal være kjennetegnet balansert kjønnsrepresentasjon og av mangfold
- VI. Arendal bystyre forventer at selskaper kommunen har eierinteresser i utarbeider etiske retningslinjer og har en samfunns- og miljøbevisst drift
- VII. Det skal være åpenhet knyttet til Arendal kommunes eierskap og til selskapenes virksomhet basert på prinsippet om meroffentlighet
- VIII. Bystyret skal sikre at selskapene undergis nødvendig tilsyn- og kontroll, jfr. kommunelovens kap. 22
- IX. Regnskap og årsmelding for de selskapene som kommunen har eierinteresser i legges årlig frem for formannskapet som melding
- X. Kommunens eierskap skal fremme samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling, jf. FNs bærekraftsmål
- XI. Det skal etableres utbytte og avkastningskrav for selskaper som opererer i et marked. For selskaper der det foreligger andre definerte mål, vil avkastningsforventninger erstattes av andre mål om eksempelvis effektivitetsmål, eller ideelle mål

Eierstyring gjennom representantskap og eiermøter – rapportering

Representantskapet utgjør øverste myndighet i selskapet og alle deltakere har minst en representant, jf. IKS-loven §§ 7 og 6, og lovens §§ 8 og 9 regulerer de formkrav som skal foreligge ved gjennomføring av møter i representantskapet. Møte i representantskapet skal avholdes «når det er nødvendig for behandling av en sak som etter loven her eller selskapsavtalen skal behandles av representantskapet, og når det ellers er nødvendig for behandling av en bestemt sak». Innkallingen skal skje med minst fire ukers varsel og skal inneholde saksliste, og det skal føres protokoll fra møtet.

I *KS-anbefaling 8* anbefales det at kommunen bør «*Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter*». KS anbefaler at dette tas inn i selskapsavtalen, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

NIBR trekker i sin rapport frem direkte kontakt gjennom eiermøter som en sentral arena for eierstyring utenom representantskap. Eiermøter omtales som en vanlig form for eierstyring, og er et styringsverktøy som anvendes i de fleste kommuner, ofte representert ved kommunedirektør eller ordfører. Eiermøtene presenteres videre som en viktig arena for å drøfte selskapenes formål, og som en effektiv møteplass for eiere og styret i selskapene.

I *KS-anbefaling 6* «*Holde jevnlig eiermøter*» anbefales det at det jevnlig skal gjennomføres eiermøter for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet. Eiermøter er en ikke-

lovregulert og uformell arena hvor både eiere og selskapet kan ha gjensidig informasjonsutveksling, forventningsavklaringer og drøfte generell utvikling og rammevilkår for virksomheten. KS beskriver at det ikke bør legges føringer eller «gis signaler» i eiermøter som kan anses å gripe inn i styrets myndighetsområde. All eierstyring skal formelt skje i representantskapet, og eiermøter skal kun utgjøre en uforpliktende arena for eierne og selskapet.⁸

Etter KS' anbefalinger bør by/kommunestyre årlig få en rapport om tilstanden for selskapene. Samtidig anbefales det eiermøter for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.

I gjeldende reglement for folkevalgte i Arendal kommune fremkommer det at formannskapet er ansvarlig for utarbeidelse av eierskapsmelding og oppfølging av bystyrets vedtak i saken. *«Eierskapsmelding skal utarbeides i løpet av det første året i valgperioden. Formannskapet kan beslutte at det skal utarbeides oppdatert eierskapsmelding en gang i året. Formannskapet gjennomfører dialog med styreledere i selskap som kommunen har eierinteresser i. Det forutsettes at ordfører og formannskap legger til rette for en aktiv og tydelig eierstyring av foretak og selskaper som kommunen har eierinteresser i.»*⁹

4.2 Eierstyring av Agder Renovasjon IKS

Eierstyring gjennom etablering og selskapsavtale

Revisjonen er forelagt Arendal bystyres vedtak om omdanning av selskapet til IKS av 1. september 2011 samt saksdokumentene som lå til grunn for vedtaket. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe med deltakere fra eierkommunene som skulle vurdere fordeler og ulemper ved organisering av Agder renovasjon som enten IKS eller AS, og det er sett på selskapsformens egnethet og muligheter for styring og kontroll. Det fremheves at det er lovpålagte plikter etter forurensningsloven, at selskapet må drives etter selvkostprinsippet og at det skal drive forvaltningsvirksomhet og ikke næringsvirksomhet. Arbeidsgruppen har hatt en prosess der flere instanser er involvert, som møte med rådmenn, møte med ansattrepresentanter og behandling i formannskap og bystyre. Arbeidsgruppen trekker en konklusjon som følges opp av rådmann, og det settes opp en selskapsavtale. Det er også gitt en nærmere forklaring på flere av paragrafene i selskapsavtalen.

Revisjonen har mottatt gjeldende selskapsavtale (trådte i kraft 13. april 2021) for Agder Renovasjon fra kommunen (den ligger også ute på selskapets hjemmeside). Flere forhold er inkludert i avtalen, bl.a.:

- Selskapsform og eiere
- Formål, oppgaver og ansvarsområde
- Innskuddsplikt, eierandel og finansiering
- Organisering av selskapet, om representantskapet, styret, klageorgan og daglig leder
- Selskapets regnskap, om renovasjonsgebyr og låneopptak
- Uttreden, endring av selskapsavtalen, ansattes arbeidsvilkår og pensjonsrettigheter, oppløsning av selskapet

⁸ Kommunesektorens organisasjon (KS). *Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll*. S. 18

⁹ Reglementer for folkevalgte organer i Arendal kommune 2019 – 2023. S. 12

- Om innkalling, jf. IKS-loven § 8

Eierstyring gjennom styringsdokumenter

Revisjonen er forelagt kommunens eierskapsmelding av 28. mai 2020 for Agder Renovasjon (ligger også på kommunens hjemmeside¹⁰). I den generelle delen oppgis det at bakgrunnen for eierskapsmeldingen er at den skal «bidra til å sikre at bystyret som øverste organ i kommunen både har kjennskap til det kommunen eier, og ikke minst skal kunne bruke sin eierrolle til å påvirke og styre kommunens eierskap». Dokumentet viser stadig til KS' uttalelser om eierskap, og det er flere betraktninger rundt kommunens rolle som eier, noe som munner ut i elleve prinsipper for eierskap (gjengitt i kap. 4.1). Eierskapsmeldingen inneholder også avklaringer rundt formannskapetets rolle og valg av styremedlemmer, og det er en gjennomgang av de relevante selskapsformene.

I den selskapsspesifikke delen gjengis det vedtektsfestede formålet, selskapets økonomiske situasjon blir kort gjennomgått og det nevnes at finansieringen dekkes gjennom gebyrer, at selskapet fører selvkostregnskap og at selskapet har eierskap i ARNAS og Returkraft AS. I eierstrategien fremkommer kommunens mål med selskapet som motivert av effektivisering av tjenesteproduksjonen og samfunnsøkonomi. Hva gjelder styringsdialog, er det tilstrekkelig at årsberetning legges frem for formannskapet til orientering, og fortsatt deltakelse i selskapet anbefales.

Forskrift om husholdningsavfall for Arendal, Grimstad og Froland kommuner ligger på Agder Renovasjons hjemmeside. Dette er det lovmessige grunnlaget der selskapet formelt delegeres myndighet fra kommunen for innsamling av husholdningsavfall med hjemmel i Forurensningsloven.

Eierstyring gjennom representantskap - rapportering

Arendal kommune har fem medlemmer i et representantskap på totalt ti. De tre siste årene var det to møter, mens det i 2019 og 2018 var tre møter, og alle protokollene er tilgjengelige på selskapets hjemmeside¹¹. Revisjonen har gått gjennom protokollene for de fire siste år, og innkalling og dagsorden ble godkjent i alle møtene. Det er flere forhold som blir gjennomgått/diskutert:

- Økonomiske forhold som årsresultat, periodevise regnskap, budsjett, investeringsplan, egenkapital, gjeld, selvkost, renovasjonsgebyr
- Virksomhetsplan (bl.a. om arbeid med sirkulær økonomi og bærekraft, Grønt kompetansesenter Heftingsdalen)
- Status for Returkraft AS (saker som eierskap, økonomi, eksplosjon 24. juni 2021, karbonfangst og utslipp, oppsigelse av daglig leder)
- Spesielle saker som
 - opprettelse av klageorgan
 - overføring av ansvar for fakturering fra kommune til selskap

¹⁰ <https://www.arendal.kommune.no/politikk-og-organisasjon/kommuneplan-planer-og-styringsdokumenter/temaplaner-og-strategier/eierskapsmelding/>

¹¹ [Representantskapsmøter – Agder Renovasjon](#)

- benchmarking av kostnader og ulike resultatområder (arbeidsmiljø, kundetilfredshet mm.)
- vurdering av kostnader og tjenestetilbud (egen sak på initiativ fra Froland kommune)
- kommunalt næringsavfall (utvidet egenregi)
- konsekvenser av etablering av batterifabrikken
- Oppdatering av selskapsavtalen
- Valg av leder, nestleder, valgkomité til styre og valg av styre, godtgjørelse for verv

Revisjonen er også forelagt et eksempel på informasjonsskriv (datert 23. juni 2020) fra selskapet til representantskapet som oversendes når det er mer spesielle saker som selskapet mener eierne bør vite om. I nevnte eksempel informeres det bl.a. om ansvar for fakturering, plastutfordringer, kommunalt næringsavfall og grønt kompetansesenter og formidlingscenter.

På spørsmål fra revisjonen opplever Arendals medlemmer i representantskapet at det er god informasjon fra administrasjonen og styret i selskapet. Rapporteringsrutinene er tilfredsstillende, og det er gode muligheter til å stille spørsmål. Eierskapsmeldingen er den sentrale oppfølgingen av eierskapet, og ved større avgjørelser som. f.eks. flytting, rapporteres det til formannskapet, og årsmelding blir årlig lagt frem for formannskapet ved en sak utarbeidet av administrasjonen. Medlemmene oppgir at det har blitt gjort sammenligninger av andre renovasjonsaktører utført av tredjepart og opplever at det gir god nok informasjon til å kunne ha tillitt til Agder Renovasjon. Det blir ikke nevnt at det gjennomføres eiermøter.

I henhold til IKS-loven skal representantskapet velge styremedlemmer og ifølge eierskapsprinsipp nr. 3 skal alle styremedlemmer registreres i Styrevervregisteret. De siste seks år har det vært syv styremedlemmer, hvorav tre kvinner og syv menn. De tre medlemmene fra Arendal er alle registrert i Styrevervregisteret og har sittet i styret siden 2022, 2020 og 2017. På spørsmål fra revisjonen oppgir alle å ha tatt styrevervkurs og mener det har vært nyttig, men en av respondentene savner noe mer spesifikt rettet mot avfallsbransjen og har følt behov for oppdatering i egen regi. Hva gjelder styremøter, har innkalling og dagsorden blitt godkjent i alle møter i perioden 2020-2022¹². I protokollene fra 2022 vises det til aksjeloven § 6-24 om styrets vedtaksdyktighet.

I intervju med daglig leder og økonomisjef (heretter «selskapet») opplever de å ha et godt representantskap med folkevalgte som har en sentral posisjon i eierkommunene, noe som igjen gjør det enklere å ha dialog omkring viktige temaer hvor beslutninger kan tas uten mellomledd. Det at man har opparbeidet seg en tillit fra eierne, gir en arbeidsro som igjen medfører at oppmerksomheten kan rettes mot viktige oppgaver i selskapet fremfor at man skal jobbe på detaljnivå med enkeltsaker. Selskapet opplever også at det er interesse for Agder Renovasjon fra øvrige politikere, og eierkommunene fremstår som å være omforent om de beslutninger som tas i ulike møtearenaer. Selskapet oversender årsrapport til eierkommunene (postmottak) og medlemmene av representantskapet. Fra selskapets side er det et ønske om at eierskapsmeldingen oversendes Agder Renovasjon når den blir revidert.

¹² <https://agderrenovasjon.no/styreprotokoller/>

I intervju med selskapet formidles det at det kreves tid til å få nye styremedlemmer inn i rollen som styremedlem i Agder Renovasjon, og derfor er det viktig med noe kontinuitet på styremedlemmene. Generelt har selskapet gode erfaringer med styremedlemmene og verdsetter det engasjementet som oppleves både til selskapet og for å sikre at innbyggerne får en best mulig tjeneste.

Ved søk på «Agder»/«agder» får revisjonen opp tre saker i bystyret i 2022/2021 om Agder Renovasjon (flytting, ansvarsfordeling og valg av nytt medlem til representantskap) og en sak i formannskapet (ansvarsfordeling).

4.3 Vurderinger

Revisjonen har i denne problemstillingen kontrollert hvorvidt Arendal kommune driver hensiktsmessig eierstyring av sine eierinteresser i Agder Renovasjon i henhold til de krav som fremgår av kommunens egne føringer, lov og KS' anbefalinger.

Det er revisjonens vurdering at kommunen har vist et aktivt eierskap ved omdanningen av selskapet til et IKS. For revisjonen fremstår det som en grundig prosess frem til vedtak i bystyret, og selskapsform og muligheter for styring og kontroll er diskutert. Ved å ha involvert flere instanser sikrer kommunen at alle sider får lagt frem sine synspunkter, og det var flere anledninger til å legge føringer på selskapet.

IKS-lovens minstekrav til selskapsavtalens innhold, jf. § 4, er av det revisjonen kan se oppfylt ved Agder Renovasjon IKS samt at KS-anbefaling nr. 8 om å inkludere bestemmelser om innkallingsfrist i selskapsavtalen er fulgt.

Gode rutiner for rapportering gir kommunen anledning til å ha en systematisk, forutsigbar og løpende eierstyring med selskapet. Kravet i kommunens eierskapsprinsipper og i eierstrategien for selskapet om at regnskap og årsmelding årlig skal legges frem for formannskapet, er oppfylt slik revisjonen vurderer det. Selskapet oversender årsrapport til kommunen samt representantskapet, og den blir lagt frem som sak i formannskapet av administrasjonen.

Etter revisjonens vurdering ser eierstyring gjennom representantskapet ut til å fungere bra for Agder Renovasjon. Representantskapet består av sentrale folkevalgte i tråd med KS' anbefaling, fra Arendal bl.a. varaordfører, og det er et inntrykk av at det er en bredde i sakene som blir grundig diskutert. Rapporteringen fra selskapet til representantskapet synes god, og det er bygget opp en gjensidig tillit mellom eierorganet og selskapet, noe som ser ut til å virke positivt inn på saksgjennomgangene. Revisjonen vurderer for øvrig at representantskapsmøtene har vært avholdt etter kravene i IKS-loven.

Det er revisjonens oppfatning at styremedlemmene fra Arendal har en samlet sett god erfaring, der lengstsittende har vært medlem i syv år. Dette synes fornuftig sett i lys av at det er en komplisert virksomhet med stor betydning for kommunen. Styremedlemmene fra Arendal har ellers tatt styrevervkurs og er registrert i styrevervregisteret i tråd med eierskapsprinsippene, og revisjonen vurderer det som at innkalling til møter er i henhold til kravene i IKS-loven. Det kan likevel være en fordel om selskapet tilbyr mer spesifikk opplæring for nye styremedlemmer.

5 Andre problemstilling

2) *Driver Agder Renovasjon IKS sin virksomhet i tråd med kommunens intensjon og formål?*

5.1 Vurderingskriterier

Eierskapsmeldingen skal, etter kommuneloven § 26-1, inneholde kommunens formål med sine eierinteresser i virksomheter. Kriteriene vil her være kommunens uttalte formål og hensikt med eierskapet, og hvordan selskapets virksomhet vil måles opp mot dette (se kap. 4.1).

Kommunens mål med eierskapet er motivert av effektivisering av tjenesteproduksjon.

Eierskapet er også samfunnsøkonomisk motivert.

Eierskapsmeldingen beskriver kommunens mål med eierskapet på følgende måte:

I tillegg kommer sentrale føringer som ligger i eierskapsmeldingen og -prinsippene, jf. problemstilling 1.

Lov om interkommunale selskaper setter et krav om at ethvert selskap gjennom selskapsavtalen skal angi og definere selskapets formål, jfr. § 4 ledd 3 nr. 3. Selskapsavtalen til Agder Renovasjon IKS ble vedtatt av bystyret 26. mai 2011, og revidert revisjon er vedtatt av representantskapet i Agder Renovasjon IKS 13. april 2021.

Kommunene er gjennom forurensningsloven pålagt oppgaver innen husholdnings- og fritidsrenovasjon, slamtømming og behandling. Selskapets formål er på vegne av deltakerne, å utføre de oppgaver som eierkommunene har i tilknytning til innsamling, transport, behandling og omsetning av avfall og septik/avløpsslam.

I selskapsavtalen § 5 defineres følgende formål for Agder Renovasjon IKS:

Selskapet skal løse eierkommunenenes oppgaver innen avfallshåndtering på en økonomisk, ressurs- og miljømessig god måte, i samsvar med gjeldende lover og forskrifter, og bidra til økt miljøbevissthet blant innbyggerne.

I § 6 konkretiseres selskapets oppgaver og ansvarsområde, og overordnet fremstilles det slik:

5.2 Formål med eierskapet

Agder Renovasjon skal «løse eierkommunenenes oppgaver innen avfallshåndtering på en økonomisk, ressurs- og miljømessig best mulig måte, og bidra og inspirere til økt miljøbevissthet

blant innbyggerne». Selskapet har to lokasjoner, på Heftingsdalen (der også administrasjonen holder til) og Østerhus. Det er også et nedlagt deponi i Skrubbedalen.

I henhold til årsrapport for 2021 har selskapet 45 ansatte, derav 30 menn og 15 kvinner, og det oppgis at man skal tilstrebe likestilling. Det var to møter for å informere om og drøfte prinsippene for bruk av innleid arbeidskraft, midlertidige tilsetninger og bruk av deltidsarbeid, og det var fire møter i arbeidsmiljøutvalget. Det ble gjennomført en arbeidsmiljøkartlegging i 2021, og sykefraværet de siste tre årene er vist under¹³.

År	Total	Korttid	Langtid
2019	10,2 %	1,3 %	8,9 %
2020	9,6 %	2,6 %	7,0 %
2021	12,2 %	2,3 %	9,9 %

Sykefraværet er høyere enn målet på 7 pst. I årsrapportene for 2019-2021 oppgis det at selskapet jobber med ulike forebyggende tiltak, og i 2019 nevnes prosjektet «sterkere tilbake» utført sammen med Stamina helse. I 2020 ble det implementert et nytt kvalitetssystem, Landax, og avviksmeldinger i 2020 (mai-desember) og 2021 var hhv. 90 og 105, mot 22 i 2019. Selskapet er også en godkjent lærebedrift og har hatt lærlinger i 2019, 2020 og 2021.

I årsrapporten for 2019 tas det spesielt opp arbeidet med å bli et grønt kompetansesenter der det «tilrettelegges for et pedagogisk besøksopplegg med undervisning, informasjonsarbeid og omvisninger. Det planlegges et formidlingscenter, der det skal fokuseres på hva som er unikt for avfallsbransjen.»

Revisjonen er forelagt flere dokumenter fra selskapet. I *Virksomhetsplan 2023-2026* (12. oktober 2022) er de overordnede mål og strategier gjennomgått. Innledningsvis tas det opp hvilke rammebetingelser Agder Renovasjon opererer under, med både nasjonale og EU-krav som eksisterer på avfallsområdet. De overordnede målene blir lagt frem, og det vises til §§ 5 og 6 i selskapsavtalen. Agder Renovasjon forholder seg til avfallshierarkiet i sin drift, fra avfallsreduksjon (best) til deponi (dårligst). Økonomisk skal selskapet drives etter selvkostprinsippet, det skal tilrettelegges for gode, enkle løsninger for husholdningene og skape økt bevissthet hos innbyggerne om viktigheten av avfallshåndtering, der begreper som sirkulærøkonomi og bærekraft blir nærmere forklart. Selskapets strategiske mål innenfor ulike sider ved driften blir oppført, bl.a. mål knyttet til innsamling av husholdningsavfall og slam, kundeservice, digitalisering, fremtidig utvikling og det grønne skiftet, omdømme, samfunnsansvar, miljøpolicy mm. Det er ført opp totalt 43 strategiske mål.

Det foreligger en *styreinstruks* der flere forhold om hvordan styret skal opptre, reguleres. Det gjelder ansvar og myndighet, innkalling til styremøter, møteplan og styrearbeid, arbeidsfordeling og forholdet mellom styret og daglig leder, mm. Agder Renovasjon har *etiske retningslinjer* som er vedtatt av representantskapet 8. november 2012 (revidert versjon forventes i 2023), der forhold som lojalitet, taushetsplikt, personlige interesser/fordeler, varsling mm. blir tatt opp, og en *instruks*

¹³ Agder Renovasjon, årsrapporter 2019, 2020, 2021.

for innkjøp (siste versjon 16. desember 2020). I sistnevnte vises det til lov og forskrift om offentlige anskaffelser, og prosedyrene bygges opp rundt disse bestemmelsene. Videre er daglig leder gitt fullmakt til å inngå avtaler opp til 1 million kroner (over dette må styreleder involveres). Selskapet oppgir også å ha HMS-rutiner og bruker som nevnt kvalitetssystemet Landax der alt HMS-arbeid dokumenteres. Revisjonen har mottatt *avtalen mellom Agder Renovasjon og ARNAS* der flere økonomiske forhold blir regulert. Det ble gjennomført en *kostnadsgjennomgang* i 2021 på oppdrag fra eierne for å vurdere om gebyret kan reduseres uten at tilbudet blir vesentlig endret. Alle sider ved driften ble vurdert, og det munnet ut i fem kostnadsreducerende tiltak med tilhørende økonomiske anslag og beskrivelse av konsekvenser.

Revisjonen har gjennomgått styreprotokoller¹⁴ for perioden 2019-2022 og har forsøksvis oppsummert sakene som har vært på dagsorden:

- Økonomiske forhold som budsjett, regnskap/årsberetning, investeringer, renovasjonsgebyr, selvkost mm.
- Offentlige anskaffelser (også arbeidsmiljø-relaterte aspekter ved dette)
- Drift, oppgaver og ansvar, bl.a. utvidet oppgaveportefølje, strategier, virksomhetsplan, analyser av driften (renovasjonsbenchmarking, kostnadskartlegging), driftsspesifikke saker (som nedgravde løsninger, hytterrenovasjon) mm.
- Forhold relatert til arbeidsmiljø som sykefravær, HMS-arbeid, arbeidsmiljøkartlegging mm.
- Saker relatert til miljø, som karbonfangst ved Returkraft, herreløst avfall, Grønt kompetansesenter
- Nye stillinger, herunder stilling som miljøpedagog
- Flytting som følge av etablering av Morrow
- Styrets egnevaluering og evaluering av daglig leder

I forhold til renovasjonsbenchmarkingen, ser revisjonen at Agder Renovasjon skårer dårlig på gebyr (høyt gebyr), men får en god/svært god skår på flere dimensjoner ift. produksjonen. Revisjonen er også forelagt et eksempel på rapportering fra Returkraft (andre kvartal 2022) der saker relatert til drift, økonomi, karbonfangst, mm. tas opp.

I intervju med selskapet formidles det en opplevelse av at tiden som settes av til hvert styremøte, stadig må forlenges og at møtene blir lengre. Selskapet møter økende grad av formelle krav som krever merarbeid og forankring i styremøtene, og dette kan gå utover den tiden man har til rådighet på arbeid med strategi, tjenesteproduksjon og effektiviseringer.

Når det gjelder tjenesteproduksjonen, oppgir selskapet at renovasjonsbenchmarkingen er en god måte å vurdere Agder Renovasjons prestasjoner på. Å sammenligne seg med andre selskaper via f.eks. KOSTRA tar ikke høyde for variasjoner i tjenestetilbudet, men her vil benchmarkingen gi mulighet til det. Eierkommunene etterspør disse dataene, og den gir innspill på forhold man kan forbedre, ifølge selskapet. Det ble også jobbet med en kostnadsgjennomgang i 2021 på bestilling fra representantskapet, og tilbakemeldingen var at rapporten ga et grundig og utfyllende svar på

¹⁴ [Styreprotokoller – Agder Renovasjon](#)

bestillingen, ifølge selskapet. Selskapet er involvert i samarbeid med de andre renovasjonsselskapene i Agder, og dette er en velfungerende arena der man utveksler erfaringer og lærer av hverandre, ifølge selskapet, og Agder Renovasjon benytter seg av ulike kurs og kompetansetilbud gjennom Samfunnsbedriftene og Avfall Norge.

I henhold til selskapet må de stadig tilpasse seg nye myndighetskrav, og i et internkontrollperspektiv ivaretas krav til selskapet i form av lovendringer, informasjon og krav gitt av Samfunnsbedriftene og Statsforvalteren. Det rapporteres årlig regnskapstall, mengder osv. til KOSTRA samt på en rekke forhold til statsforvalteren etter tillatelsene for avfallsanleggene, noe som i seg selv skaper rammer for de krav som følger av selskapets virksomhet. Det gjennomføres ledermøter (ledergruppen i Agder Renovasjon) en gang i måneden, med diskusjoner som medfører at man må fremlegge noe for styret. Der blir nye forhold og utfordringer tatt opp, og selskapet oppgir at de er avhengig av at myndighetene setter tydelige krav til hva man skal følge.

Når det gjelder samfunnsansvar, oppgir selskapet at de bl.a. har en vurdering av hvilke kriterier som skal benyttes i ulike anbud, herunder etikk og miljøhensyn. Når det er mulig, tas det inn i utvalgskriteriene. Selskapet benytter seg av ekstern konsulent til å gjennomføre større anskaffelser. Selskapet nevner også at det er oppfølging underveis, f.eks. med leverandør for innsamling av husholdningsavfall, der Agder Renovasjon har innsyn i lønns- og arbeidsvilkår, og det opplyses om at leverandøren ligger litt over tariff når det gjelder avlønning. Selskapet oppgir videre å være miljøfyrtårnsertifisert, noe som danner føringer for både drift og valg av løsninger, og i forhold til arbeidsmiljø har selskapet ansatt en 100 % HMS/kvalitet-ressurs. Selskapet har til enhver tid minst 3 lærlinger i aktivitet, noe som også har medført videre ansettelser når det har vært ledige stillinger tilgjengelig. Arbeidsmiljøutvalget med bl.a. bedriftshelsetjenesten, arbeidstakerrepresentanter, verneombud og daglig leder fungerer bra og bidrar til å se utfordringer fra ulike ståsted. Samarbeidet med bedriftshelsetjenesten ellers oppgis å fungere bra.

5.3 Vurderinger

Det er revisjonens vurdering at Agder Renovasjon jobber bevisst med å effektivisere tjenesteproduksjonen. Overordnet er det en oppfølging av økonomiske forhold både i selskapet og mot styret, og det er flere øvrige sakstyper som tas opp i styret og som angår tjenesteproduksjonen. Agder Renovasjon gjennomfører jevnlig store anskaffelser. Revisjonen mener det er positivt at selskapet har en egen rutine for offentlige anskaffelser og at de bruker konsulenter for å kvalitetssikre arbeidet med dette. Videre fremstår renovasjonsbenchmarkingen som en god måte å vurdere den samlede driften av selskapet og å kunne gi retning for videre utvikling, samt at virksomhetsplanen for den kommende fireårsperioden inneholder mange satsningsområder. Samarbeidet med de andre avfallsselskapene i Agder synes også å være et nyttig bidrag i å effektivisere tjenesteproduksjonen. Samfunnsøkonomi innebærer bl.a. at det også skal være oppmerksomhet om forbrukernes behov, og etter revisjonens oppfatning følger selskapet opp dette. Brukeropplevelse er inkludert i benchmarkingen, og det er jevnlig statusmøter angående innsamling av husholdningsavfall samt at flere av målene i virksomhetsplanen er rettet mot å gjøre tjenesten bedre for forbrukerne.

Gjennom eierskapsmeldingen stilles det flere krav til at virksomhetene skal vise samfunnsansvar, og det er revisjonens vurdering at selskapet følger opp dette. Relatert til seriøsitetsbestemmelsene,

mener revisjonen det er en styrke at Agder Renovasjon har innsyn i lønns- og arbeidsvilkår og at leverandøren av tømning av husholdningsavfall følges opp med egne møter. Det synes også for revisjonen som at selskapet har en bevissthet rundt miljøkrav, både ved anskaffelser og egen drift, og rundt arbeidsgiverpolitikken med flere tiltak knyttet til dette. Slik revisjonen ser det, jobber selskapet også aktivt med å øke miljøbevisstheten blant innbyggerne.

6 Revisjonens konklusjon og anbefalinger

Revisjonen har i denne eierskapskontrollen gjort vurderinger av hvorvidt Arendal kommune har en tilfredsstillende eierstyring av Agder Renovasjon i henhold til foreliggende krav, og hvorvidt selskapets virksomhet er i tråd med kommunens intensjon og formål med eierskapet.

Revisjonen konkluderer med at Agder Renovasjon driver sin virksomhet i henhold til de målene kommunene har satt. Det er en aktiv holdning til å gjøre driften mer effektiv, samtidig som det ikke går på bekostning av tilbudet til forbrukerne. Anskaffelser synes å bli håndtert på en forsvarlig måte, og for revisjonen fremstår det også som at selskapet er seg bevisst samfunnsansvaret og de krav som følger av dette.

Det er videre revisjonens konklusjon at Arendal kommune i all hovedsak følger de krav og anbefalinger som ligger til lov, eierskapsprinsipper og KS-anbefalinger når det gjelder utøving av eierstyring overfor Agder Renovasjon. Representantskapet har sentrale folkevalgte fra kommunen, og det synes som de får god rapportering fra selskapet. Styremedlemmene har likeledes god erfaring og har gjennomført styrevervkurs i regi av kommunene, men det blir påpekt av både selskapet og et av medlemmene at det kreves spesiell innsikt i virksomheten et avfallsselskap representerer. Hvis virksomhetsspesifikk kunnskap kan oppnås tidligere enn nå, vil nye styremedlemmer raskere kunne utøve rollen sin på en god måte.

7 Kommunens og selskapets uttalelse

Arendal kommune er tilfreds med revisjonens konklusjon om at Agder Renovasjon IKS driver sin virksomhet i tråd med kommunens mål med selskapet, og at Arendal kommune i all hovedsak følger de krav og anbefalinger som ligger til lov, eierskapsprinsipper og KS-anbefalinger når det gjelder utøving av eierstyring overfor Agder Renovasjon.

Vennlig hilsen
Robert Cornels Nordli
Ordfører

Arendal kommune
Telefon: 37 01 30 00/95 759 990
Robert.Cornels.Nordli@arendal.kommune.no
www.arendal.kommune.no

8 Litteratur

LOV 1992-09-25-107 Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven)

LOV 1999-01-29-6 Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven)

FOR-2004-06-15-906 Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner

Norsk by- og regionforskning (NIBR) Rapport 2015:1. *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap*

KS-rapport 2020. *Anbefalinger og eierstyring, selskapsledelse og kontrollsak, 2019-2023*

NKRF. Praktisk veileder. *Selskapskontroll – Fra A til Å*

RSK 002 Standard for eierskapskontroll, fastsatt av Norges kommunerevisorforbund

Brønnøysundregistrene (Brreg.no). Nøkkelopplysninger fra Enhetsregisteret

Fra kommunen:

Eierskapsmelding 2020, Arendal kommune, vedtatt av bystyret 28.5.20

Brev om Arendal bystyres vedtak om ny selskapsform for Agder Renovasjon, 1.9.11

Fra selskapet:

Årsrapporter for Agder Renovasjon IKS, <https://agderrenovasjon.no/arsrapporter/>

Protokoller fra representantskapsmøter i Agder Renovasjon IKS,

<https://agderrenovasjon.no/representantskapsmoter/>

Protokoller fra styremøter i Agder Renovasjon IKS, <https://agderrenovasjon.no/styreprotokoller/>

Virksomhetsplan Agder Renovasjon IKS 2023 – 2026, vedtatt av representantskapet 12.10.22

Styreinstruks Agder Renovasjon IKS, vedtatt i styremøte 25.5.21

Etiske retningslinjer i Agder Renovasjon IKS, vedtatt av representantskapet 8.11.12

Rutiner for innkjøp i Agder Renovasjon IKS, revidert 16.12.20

Informasjon sendt til representantskapet 23.juni 2020 om status Agder Renovasjon IKS

Kvartalsrapport for Returkraft AS for 2. kvartal 2022

Avtale mellom Agder Renovasjon IKS og Agder Renovasjon Næring AS, inngått 5.1.23

Oversikt over HMS-rutiner i Agder Renovasjon IKS, 23.1.23

Kostnadsgjennomgang av Agder Renovasjon IKS, 20.1.21

Selskapsavtale Agder Renovasjon IKS, revidert 13.4.21, <https://agderrenovasjon.no/wp-content/media/Selskapsavtale-for-ARIKS-gjeldende-fra-13.4.21.pdf>

9 Vedlegg

Spørsmål fra revisjonen til Arendal kommunes eierrepresentanter i Agder Renovasjon IKS.

Eierskapskontroll Agder Renovasjon IKS

1. Opplevs selskapets organisering som hensiktsmessig ift. formålet?
2. Hvordan blir selskapets aktiviteter, anskaffelser, prosjekter og eventuelt endringer av disse, rapportert til eierkommunene? (hvordan kommuniserer styret til representantskapet?)
 - a. Herunder om det blir rapportert om forhold som gjelder lønns- og arbeidsvilkår og miljø, jf. omtale av samfunnsansvar i kommunens eierskapsmelding og i eierskapsprinsippene.
3. Fungerer dagens rapporteringsrutiner hensiktsmessig slik at det oppleves som tilfredsstillende for å ivareta eierstyringen?
4. Hvem følger opp eierskapet til selskapet? Og rapporteres det noe videre fra kommunens representanter og tilbake til noen forumer i kommunen?
5. Er det noen eieroppfølging av selskapet utover deltakelse i representantskapsmøter og ev. rapporteringsrutiner?
6. Finnes det strategier/retningslinjer for selskapet utover det som fremkommer i eierskapsmeldingen, f.eks. for styret eller administrasjonen?
7. Har kommunen foretatt en vurdering av sitt eierskap / selskapet med hensyn til drift, økonomi eller misligheter?
8. Har kommunedirektøren noen rolle ifm. oppfølging av selskapet?
9. Har kommunen noe dialog/rapporteringslinje med styremedlemmer valgt fra Arendal?